

# KÚRIA

Bt.III.261/2013/3.szám

A Kúria Budapesten, a 2013. év április hó 23. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

## **í t é l e t e t:**

A rablás büntette miatt K. Gy. ellen folyamatban volt büntetőügyben a legfőbb ügyész által a törvényesség érdekében benyújtott jogorvoslati indítványt elbírálva megállapítja, hogy a Ceglédi Városi Bíróság 22.B.120/2011/21. számú ítéletének az erőszakos többszörös visszaesést kimondó és a feltételes szabadságra bocsáthatóságból kizáró rendelkezése törvénysértő. A Ceglédi Városi Bíróság 22.B.120/2011/21. számú ítéletét a büntetést kiszabó részében annyiban változtatja meg, hogy a terheltet mint többszörös visszaesőt 7 (hét) évi fegyházbüntetésre ítéli, feltételes szabadságra bocsáthatóságból kizáró rendelkezést mellőzi. Egyebekben a megtámadott határozatot hatályában fenntartja.

A jogorvoslati eljárás során felmerült 8.420 (nyolcezer-négyszázhusz) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

## **I n d o k o l á s**

A Ceglédi Városi Bíróság a 2011. június 1-jén kihirdetett és jogerős 22.B.120/2011/21. számú ítéletével K. Gy. terheltet rablás büntettének kísérlete [Btk. 321. § (1) bek.] miatt, mint erőszakos többszörös visszaesőt 9 év fegyházbüntetésre és a közügyektől 9 év eltiltásra ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható.

A Be. 259. § (1) bekezdése alapján rövidített indokolással szerkesztett ítélet szerint az irányadó tényállás alapján a terhelt büntetőjogi felelőssége a váddal egyezően került megállapításra.

A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a legfőbb ügyész terjesztett elő a Be. 431. § szerint törvényesség érdekében jogorvoslati indítványt arra hivatkozással, hogy a terhelt erőszakos többszörös visszaesői minőségének megállapítása törvénysértő.

A terhelt 19 korábbi elítélése közül megjelölte azt a kilencet, amelyben végrehajtandó szabadságvesztés kiszabására került sor; kiemelve azt a hármat, amelyben az elítélés személy elleni erőszakos bűncselekmény miatt - vagy amiatt is - történt. Ezek az ítéletben 11.) és 12.) sorszámmal jelölt, valamint az ítéletben nem szereplő, a legfőbb ügyészi indítványban 2.) pont alatt jelzett elítélések.

A Btk. 137. § 14., 16. és 17. pontjára, valamint a BKv 83. számú véleményben kifejtettekre hivatkozott. Eszerint nem állapítható meg az erőszakos többszörös visszaesőkénti elkövetés, ha a terheltet az elbírálás alapjául szolgáló személy elleni erőszakos bűncselekmény elkövetését megelőzően visszaesőként, különös vagy többszörös visszaesőként elítélték ugyan, de ezek nem személy elleni erőszakos cselekmény miatt történtek; illetve, ha valamely korábban történt elítélés tartalmaz ugyan személy elleni erőszakos bűncselekményt, de úgy, hogy az a büntetés kiállítására vagy végrehajthatóságának megszűnésére figyelemmel visszaesést, többszörös visszaesést közvetlenül - az új elbírálendő cselekményhez viszonyítva - nem alapoz meg.

A terheltet a jelen támadott ítéletben elbírált cselekmény elkövetését megelőzően három esetben ítélték el személy elleni erőszakos bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre.

Az indítványban 2.) sorszámon jelzett büntetésből (Kecskeméti Városi Bíróság 9.B.827/1997. számú ügye) történt szabadulást, azaz 1997. június 27-ét követően az újabb személy elleni cselekmény elkövetéséig - az ítéletben 12.) pontban írt ügyben 2002. szeptember 28-ig - több mint három év eltelt. Az ítélet 11.) és 12.) pontban jelzett ügyekben elbírált cselekmények pedig tiszta kvázi halmazati viszonyban állnak, a 3 éves időkapcsolat ezáltal itt sem állapítható meg.

Ebből következően a terhelt többszörös visszaeső; erőszakos többszörös visszaesői minőségének megállapítása azonban törvénysértően történt, mely más eljárásban nem orvosolható, ezért terjesztett elő a legfőbb ügyész jogorvoslatot a törvényesség érdekében.

A Kúria az ügyben a Be. 434. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tartott.

A legfőbb ügyész képviselője a nyilvános ülésen az indítványban foglaltakat maradéktalanul fenntartotta. Utalt arra, hogy a bünygyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bünygyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény (Bnytv.) hatályos rendelkezéseiből következően az egyes nyilvántartások a szükséges adatokat - amint az a jelen esetben is történt - teljes körűen már nem tartalmazzák; a szükséges előzményi iratok, ítéletkiadmányok beszerzésével vált csak feltérképezhetővé a terhelti előélet. Jelezte, hogy amennyiben a Kúria a törvénysértést megállapítja, úgy az alapügyben eljáró városi bíróság a feltételes szabadság kedvezményéből kizáró - immár téves - rendelkezést különleges eljárásban korrigálhatja.

A védő csatlakozott a legfőbb ügyész indítványához azzal azonban, hogy álláspontja szerint erőszakos többszörös visszaesői helyett csupán többszörös visszaesői minőség megállapítása esetén a kiszabott büntetés mértéke is törvénysértővé válik, a megemelt büntetési tételkeret alkalmazása nem indokolt a kísérleti szakban rekedt cselekmény miatt. A fő- és mellékbüntetés mérséklését és a feltételes szabadság kizárására vonatkozó rendelkezés mellőzését indítványozta.

A terhelt a védője által elmondottakhoz csatlakozott.

A legfőbb ügyész törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslata alapos.

Amint azt az indítvány helytállóan rögzíti, a Btk. 137. § 14., 16. és 17. pontjából következően, valamint a BKv 83. számú véleményben kifejtettek alapján nem állapítható meg az erőszakos többszörös visszaesői minőség, ha a terheltet az elbírálás alapjául szolgáló személy elleni erőszakos büncselekmény elkövetését megelőzően visszaesőként, különös vagy többszörös visszaesőként elítélték ugyan, de ezek nem személy elleni erőszakos cselekmény miatt történtek; illetve, ha valamely korábban történt elítélés tartalmaz ugyan személy elleni erőszakos büncselekményt, de úgy, hogy az a büntetés kiállítására vagy végrehajthatóságának megszűnésére figyelemmel visszaesést, többszörös visszaesést közvetlenül - az új elbírálendő cselekményhez viszonyítva - nem alapoz meg.

Márpedig a jelen helyzet ilyen.

K. Gy. terhelt előéleti adatai alapján a következők állapíthatók

meg.

A Kecskeméti Városi Bíróság az 1997. június 27-én kelt és jogerős 9.B.827/1997/13. számú ítéletével az 1997. január 28-án elkövetett személyi szabadság megsértésének büntette miatt, mint visszaesőt 5 hó börtönbüntetésre és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte, mely büntetését a terhelt 1997. június 27. napján töltötte ki '[ez az elítélés a támadott határozatban nem szerepel, a legfőbb ügyész indítványa 2.) sorszámmon tünteti fel].

Ezt követően újabb hat esetben került sor K. Gy. többszörös visszaesőkénti elítélésére, az elbírált cselekmények között azonban személy elleni erőszakos bűncselekmény nem szerepel.

Majd a Kecskeméti Városi Bíróság a 2004. március 11-én kelt 5.B.17/2004/9. számú, illetve a Bács-Kiskun Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság 2004. július 1-jén jogerős 3.Bf.400/2004/7. számú ítéletével a 2003. szeptember 11-én elkövetett lopás büntette és a 2003. szeptember 24-én elkövetett rablás büntette miatt, mint többszörös visszaesőt halmazati büntetésül 5 év fegyházbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte [az ítélet 11.), a legfőbb ügyészi indítvány 8.) pontjában jelzett elítélés].

A Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 2004. július 14-én kelt 8.B.XX.546/2002/32. számú, illetve a Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság 2005. április 27-én jogerős 28.Bf.XX.8356/2004/13. számú ítéletével a 2002. március 2-ára virradóan elkövetett 7 rb. közokirattal visszaélés vétsége, valamint a 2002. szeptember 28-án elkövetett rablás büntette és súlyos testi sértés büntette miatt, mint többszörös visszaesőt halmazati büntetésül 5 év 6 hónapi fegyházbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte [a támadott ítélet 12.), a legfőbb ügyészi indítvány 9.) pontjában jelzett elítélés].

A fenti két, a támadott határozatban 11.) és 12.) sorszám alatt jelölt ítéletekkel kiszabott büntetéseket a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság a 2005. augusztus 24-én kelt és 2005. szeptember 5-én jogerős 8.B.XX.854/2005/7. számú ítéletével foglalta összbüntetésbe, annak tartamát 6 év 9 hónap fegyházbüntetésben állapítva meg, melyet kitöltve a terhelt 2010. június 24-én szabadult [ítélet 13.) pontjában jelzett határozat].

Ehhez képest a jelen ügyben irányadó történeti tényállás szerinti - és rablás büntettének kísérleteként értékelt - cselekmény elkövetési ideje 2011. február 24. napja.

A fentiekből tehát az állapítható meg, hogy egyrészt a terhelt az 1997. június 27-i szabadulását követő három éven belül megvalósított személy elleni erőszakos bűncselekmény miatt nem

került elítélésre. Másrészt a támadott határozatban 11.) és 12.) sorszámokon jelzett, utóbb összbüntetésbe is foglalt két - személy elleni erőszakos bűncselekmény miatti - elítélés egymással tiszta kvázi halmazati viszonyban áll, így a visszaesést megalapozó Btk. 137. § 14. pontja szerinti feltételek azok tekintetében nem teljesülnek (BH 1993/404.).

A terhelt tehát a Btk. 137. § 16. pontja szerinti többszörös visszaeső, a Btk. 137. § 17. pontja szerinti erőszakos többszörös visszaesői minősége azonban nem áll fenn; annak megállapítása, a büntetés ekként történő kiszabása törvénysértő módon történt.

A visszaesői minőség - így az erőszakos többszörös visszaesés - téves megállapítása a Be. 416. § (1) bekezdése szerinti felülvizsgálati okok közé nem sorolható (BH 2009/317/III.).

A támadott határozatban kiszabott joghátrány neme és mértéke önmagában ugyancsak nem törvénysértő, ekként a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjában írt feltétel sem teljesül.

Kétségtelen, hogy erőszakos többszörös visszaesői minőség hiányában a Btk. 47. § (4) bekezdés c) pontja szerinti ok nem áll fenn, és a feltételes szabadságra bocsátásból kizáró ítéleti rendelkezés törvénysértő. Ez utóbbi pedig a Be. 557. § (1) bekezdése szerinti különleges eljárásban mindaddig nem orvosolható, amíg a jogerős ügydöntő határozat erőszakos többszörös visszaesői minőséget állapít meg.

Ekként alapos az erőszakos többszörös visszaesőként történő törvénysértő elítélés miatt a törvényesség érdekében bejelentett legfőbb ügyészi indítvány.

Ekként a Kúria a Be. 436. §-a alapján megállapította, hogy törvénysértő a megtámadott határozatnak az erőszakos többszörös visszaesést kimondó és a feltételes szabadságra bocsáthatóságból kizáró rendelkezése.

Nem osztotta ugyanakkor a Kúria azt a legfőbb ügyészi álláspontot, hogy a jelen eljárásában csupán e törvénysértés megállapítására szorítkozzon.

Az alapügyben eljáró bíróság a különös részi büntetési tételkeret Btk. 97/A. § (1) bekezdése szerinti felemelésével 2 évtől 16 évig terjedő határok között állapította meg a fegyházbüntetés tartamát 9 évben, azaz a Btk. 83. § (2) bekezdése szerinti középértékben.

Figyelemmel arra, hogy a terhelt csupán többszörös, nem pedig erőszakos többszörös visszaeső, s felemelt büntetési tétel tartománya az ő esetében helyesen a Btk. 97. § (1) bekezdése

alapján 2 évtől 12 évig terjed. Ez pedig azt eredményezi, hogy a támadott határozatban foglalt büntetés megfelelősége már vizsgálható (BH 2011/97/I.), azt a Be. 437. §-a nem korlátozza.

A Kúria ezért a feltételes szabadságra bocsáthatóságból kizáró rendelkezés mellőzése mellett egyben vizsgálta a kiszabott büntetés enyhítésének a lehetőségét is.

Ennek kapcsán arra volt figyelemmel, hogy a terhelt korábban már közel húsz esetben volt büntetve, részben hasonló bűncselekmények miatt. Jelen útonálló cselekményét ittas állapotban, a sértettnek 8 napon belül gyógyuló sérülést okozva valósította meg többszörös, egyben különös visszaesőként. Ugyanakkor értékelést kell nyerni az a tény is, hogy a cselekmény kísérleti szakban rekedt.

Ezért a Kúria a Be. 437. § (1) bekezdése szerint enyhébb büntetésre - a megváltozott büntetési tételkeret középértékének megfelelő 7 évi fegyházbüntetésre - ítélte a terheltet, mint a Btk. 137. § 16. pontja szerinti többszörös visszaesőt.

A jogorvoslati eljárás során felmerült bűnügyi költséget a Be. 438. §-a alapján az állam viseli.

Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja.

Budapest, 2013. április 23.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Székely Ákos s.k. előadó bíró, Dr. Felek István s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

írnok  
BÉ